Здирко Наталія, Пилипчак Артур. Особливості документування оборонних закупівель у системі інформаційного забезпечення державного фінансового контролю. *Інститут бухгалтерського обліку, контроль та аналіз в умовах глобалізації*. 2026. Випуск 2. С. 53-65.
DOI: https://doi.org/10.35774/ibo2026.02.053

УДК 336.13:351.712:657.1:004.9
JEL Classification: H57, M41, D83

Здирко Наталія[1]
доктор економічних наук, професор, професор кафедри аналізу та аудиту
Вінницький національний аграрний університет
м. Вінниця, Україна
E-mail: Zdyrko_ng@i.ua
ORCID: 0000-0001-5968-3502
Пилипчак Артур
здобувач третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти (доктор філософії)
Вінницький національний аграрний університет
м. Вінниця, Україна
E-mail: arturpylypchak@gmail.com
ORCID: 0009-0004-2989-9301

ОСОБЛИВОСТІ ДОКУМЕНТУВАННЯ ОБОРОННИХ ЗАКУПІВЕЛЬ У СИСТЕМІ ІНФОРМАЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДЕРЖАВНОГО ФІНАНСОВОГО КОНТРОЛЮ

Анотація

Вступ. *Фрагментарність документування оборонних закупівель, розосередженість інформації між різними інформаційними системами та відсутність її наскрізного узагальнення протягом життєвого циклу предмета закупівлі зумовлюють необхідність удосконалення інформаційного забезпечення державного фінансового контролю.*

Методи. *Методологічну основу дослідження становлять системний і процесний підходи. Застосовано методи аналізу і синтезу, систематизації та класифікації, структурно-логічного аналізу, моделювання, графічний метод і узагальнення для обґрунтування концептуальної моделі документування оборонних закупівель та визначення механізму формування її інформаційних складових.*

© Здирко Наталія, Пилипчак Артур, 2026

[1] Дослідження проведено в межах наукового проєкту № 2025.03/0012 «Державний контроль оборонних закупівель в забезпеченні фінансової безпеки України» за рахунок коштів гранту Президента України для підтримки наукових досліджень і розробок молодих вчених-докторів наук (до 40 років включно), наданого Національним фондом досліджень України.

Результати. *Обґрунтовано концептуальні засади формування системи документування предметів оборонних закупівель на основі безперервного накопичення та автоматизованого узагальнення інформації протягом їх життєвого циклу. Запропоновано Аналітичну картку предмета оборонної закупівлі, що охоплює шість взаємопов'язаних інформаційних контурів, та Реєстр предметів оборонних закупівель. Розроблено концептуальну модель їх автоматизованого формування на основі інтеграції даних із взаємопов'язаних інформаційних систем і документальних джерел, що забезпечує інформаційну простежуваність предмета закупівлі та формування цифрового аудиторського сліду. Проведено пілотну апробацію запропонованої моделі на основі відкритих даних ІТС «Prozorro», за результатами якої підтверджено можливість формування окремих інформаційних контурів та встановлено необхідність інтеграції з внутрішніми інформаційними системами державного замовника.*

Перспективи. *Подальші дослідження доцільно спрямувати на розроблення методичних підходів до кількісного оцінювання ризиків оборонних закупівель, формування системи ризик-індикаторів та алгоритмів автоматизованого визначення рівня ризику для забезпечення ризик-орієнтованого державного фінансового контролю.*

Ключові слова: *оборонні закупівлі, документування, державний фінансовий контроль, Аналітична картка, Реєстр предметів оборонних закупівель, цифровий аудиторський слід, інформаційна простежуваність.*

Вступ.

Документування є одним із ключових елементів інформаційного забезпечення управління оборонними закупівлями, оскільки саме документована інформація слугує основою для прийняття управлінських рішень, здійснення внутрішнього контролю, внутрішнього аудиту та державного фінансового контролю. Водночас, незважаючи на розвиток електронної системи закупівель і цифровізацію закупівельних процесів, чинна система документування залишається фрагментарною: інформація про предмет оборонної закупівлі накопичується у великій кількості документів, сформованих різними суб'єктами на різних етапах закупівельної діяльності, що ускладнює її комплексне використання.

Особливістю оборонних закупівель є те, що життєвий цикл предмета закупівлі не завершується після укладення чи виконання договору, а охоплює подальші етапи постачання, експлуатації, технічного обслуговування, модернізації, ремонту та списання. Проте інформація про ці процеси залишається розпорошеною між електронною системою закупівель, бухгалтерським і складським обліком, внутрішніми документами та іншими інформаційними ресурсами, що зумовлює дублювання даних, підвищує трудомісткість їх опрацювання та ускладнює застосування ризик-орієнтованого підходу.

Фінансовий контроль у сфері оборонних закупівель здійснюється на різних етапах і в межах повноважень окремих органів: Рахункова палата контролює законність, ефективність і результативність використання коштів Державного бюджету України; Державна аудиторська служба України та її міжрегіональні територіальні органи здійснюють державні фінансові аудити, перевірки закупівель, інспектування та моніторинг процедур закупівель; Державна казначейська служба України контролює дотримання бюджетного законодавства під час реєстрації бюджетних зобов'язань і здійснення платежів; підрозділи внутрішнього аудиту державних замовників оцінюють ефективність внутрішнього контролю, управління ризиками та законність і результативність операцій, пов'язаних із закупівлями.

Удосконалення потребує не стільки склад первинних документів, скільки організація накопичення, систематизації та взаємозв'язку інформації, що формується на різних стадіях оборонної закупівлі та подальшого використання її предмета. Нині ці дані розосереджені між ІТС «Prozorro», системами бухгалтерського і складського обліку, управління майном, логістики, експлуатації, електронного документообігу та контролю, що ускладнює формування цілісної історії закупівлі для потреб державного фінансового контролю. Для усунення такої фрагментарності пропонується інтегрований механізм автоматизованого узагальнення даних в інформаційному середовищі державного замовника (закупівельника), основою якого є електронна Аналітична картка, що формується за ідентифікатором закупівлі та накопичує пов'язані відомості протягом її життєвого циклу. Сукупність таких карток автоматично узагальнюється в Реєстрі предметів

оборонних закупівель. Запропонований підхід забезпечує взаємоузгодженість і простежуваність даних, формування цифрового аудиторського сліду та цілісної інформаційної бази для державного фінансового контролю.

Аналіз останніх досліджень та публікацій.

Проблематика функціонування системи оборонних закупівель України останніми роками набула значної уваги як українських, так і зарубіжних науковців. Значна частина досліджень присвячена теоретичним засадам функціонування системи оборонних закупівель, особливостям її нормативно-правового забезпечення та напрямам удосконалення організаційно-економічного механізму.

Зокрема, питання теоретичних основ, структури та механізмів функціонування системи державних оборонних закупівель висвітлено у працях М. Матвіюка [1], О. Голоти [2], С. Запорожця [3], Т. Череватого [4], у яких досліджено особливості розвитку системи оборонних закупівель, її нормативно-правове забезпечення, організаційні механізми та напрями адаптації до умов воєнного стану.

Окремий напрям наукових досліджень пов'язаний із питаннями державного контролю, внутрішнього контролю та аудиту у сфері оборонних закупівель.

Значний внесок у розвиток цих досліджень зробили О. Андрійко та Ж. Завальна [5], які розглядали контроль виконання договорів про оборонні закупівлі, а також Ю. Луцик, Т. Череватий та Ю. Кравчук [6], які дослідили місце внутрішнього контролю та внутрішнього аудиту у процесі здійснення оборонних закупівель. При цьому основна увага авторів приділяється організації контрольних процедур та вдосконаленню існуючих механізмів державного контролю.

Вагоме місце у сучасних дослідженнях займають питання ризиків та забезпечення доброчесності оборонних закупівель. Корупційні ризики, причини їх виникнення та напрями мінімізації досліджували О. Голота [2], М. Буряк [7], О. Гресь [8], О. Легка [9], М. Мірошник та співавтори [10], Г. Малахов [11], І. Коропатнік і В. Карелін [12]. У зазначених працях увагу зосереджено переважно на нормативно-правових, організаційних та антикорупційних аспектах функціонування системи оборонних закупівель.

Разом із тим аналіз наукових праць свідчить, що основна увага дослідників зосереджується на правовому регулюванні, організації системи оборонних закупівель, оцінюванні ризиків, удосконаленні контрольних процедур та запобіганні корупції.

Водночас, недостатньо дослідженими залишаються питання інформаційного забезпечення документування предметів оборонних закупівель, формування єдиної системи накопичення інформаційних атрибутів, автоматизованого ведення реєстру предметів оборонних закупівель та використання цифрового сліду як інформаційної основи ризик-орієнтованого державного фінансового контролю. Саме усунення зазначеної наукової прогалини зумовило вибір теми, визначило мету та напрями проведеного дослідження.

Мета.

Метою дослідження була розробка концептуальної моделі системи документування предметів оборонних закупівель на основі послідовного накопичення інформаційних атрибутів за стадіями життєвого циклу, формування цифрового аудиторського сліду та автоматизованого узагальнення даних для потреб державного фінансового контролю.

Методологія дослідження.

Методологічною основою дослідження є системний та процесний підходи до документування оборонних закупівель. У процесі дослідження використано методи аналізу і синтезу – для виявлення проблем фрагментарності документування та узагальнення наукових підходів; систематизації і класифікації – для виокремлення інформаційних контурів і визначення складу інформаційних атрибутів Аналітичної картки; структурно-логічного аналізу – для встановлення

послідовності формування інформації за стадіями життєвого циклу предмета закупівлі; моделювання – для побудови концептуальної моделі формування Аналітичної картки та Реєстру предметів оборонних закупівель; графічного методу – для візуалізації взаємозв'язків між інформаційними системами, документальними джерелами та узагальнюючими документами; узагальнення – для формулювання висновків щодо інформаційного забезпечення державного фінансового контролю.

Результати.

Подолання фрагментарності документування оборонних закупівель потребує формування такого аналітичного документа, який би забезпечував цілісне відображення інформації про конкретний предмет закупівлі незалежно від того, на якій стадії закупівельного процесу або подальшого використання він перебуває. На нашу думку, таким документом може бути Аналітична картка предмета оборонної закупівлі, яка формується за кожним ідентифікатором закупівлі та акумулює ключову інформацію про предмет закупівлі, його класифікацію, процедуру закупівлі, виконання договору, стадії життєвого циклу, ризик-індикатори та цифровий аудиторський слід.

Аналітична картка предмета оборонної закупівлі не повинна дублювати документи, які вже створюються в ІТС «Prozorro» або у внутрішніх інформаційних системах замовника. Її призначення полягає не у повторному внесенні даних, а в їх логічному поєднанні навколо конкретного предмета закупівлі. Тому така картка має виконувати функцію електронного паспорта предмета оборонної закупівлі, у якому послідовно накопичується інформація про рух предмета закупівлі від моменту обґрунтування потреби до завершення його використання, списання або утилізації.

Особливе значення для побудови Аналітичної картки має класифікація предмета закупівлі за його економічною та функціональною природою. Оборонні закупівлі охоплюють не лише товари, а й роботи та послуги, що істотно відрізняються за логікою планування, виконання договорів, контролю результатів і подальшого життєвого циклу. Якщо для товарів ключове значення мають постачання, введення в експлуатацію, технічне обслуговування, модернізація та списання, то для робіт важливими є етапи проєктування, виконання, приймання, гарантійного супроводу та оцінювання результатів, а для послуг – періодичність надання, повнота виконання, якість, своєчасність і підтвердження фактичного отримання результату. Саме тому структура Аналітичної картки має бути універсальною для товарів, робіт і послуг, але водночас достатньо гнучкою для врахування особливостей їх життєвого циклу.

Ключовою вимогою до Аналітичної картки є забезпечення інформаційної простежуваності предмета оборонної закупівлі протягом усього його життєвого циклу. Вона має відображати не лише проведення закупівлі, а й подальший рух предмета, виконання договірних зобов'язань, результати експлуатації, обслуговування, модернізації, ремонту чи списання. Саме така інформаційна простежуваність формує цифровий аудиторський слід, який забезпечує можливість відтворення всіх документально підтверджених подій та управлінських рішень щодо конкретного предмета закупівлі.

З практичної точки зору Аналітична картка повинна формуватися переважно в автоматизованому режимі на основі даних ІТС «Prozorro», електронних документів замовника, договорів, актів приймання-передачі, даних бухгалтерського та складського обліку, матеріалів внутрішнього контролю й інших інформаційних ресурсів. При цьому ручне заповнення має застосовуватися лише щодо тих реквізитів, які не можуть бути автоматично отримані з електронних джерел або потребують професійного судження відповідальної особи. Такий підхід забезпечує однократність введення інформації, зменшує ризик технічних помилок, підвищує достовірність даних і створює передумови для подальшого автоматичного формування Реєстру предметів оборонних закупівель.

Таким чином, Аналітична картка предмета оборонної закупівлі є базовим цифровим інформаційним об'єктом, який забезпечує накопичення, систематизацію та актуалізацію інформації

про предмет закупівлі протягом усього його життєвого циклу. Її запровадження забезпечує перехід від документування окремих процедур до безперервного інформаційного супроводу предмета оборонної закупівлі та створює основу для автоматичного формування Реєстру предметів оборонних закупівель.

З урахуванням призначення Аналітичної картки її структура повинна будуватися не як сукупність окремих реквізитів, а як система взаємопов'язаних інформаційних контурів, що відображають послідовний рух предмета оборонної закупівлі протягом усього його життєвого циклу. Кожний контур акумулює інформаційні атрибути, необхідні для виконання окремих управлінських, контрольних та аналітичних функцій, а їх сукупність забезпечує цілісне документування предмета закупівлі, його інформаційну простежуваність і формування цифрового аудиторського сліду.

До складу Аналітичної картки доцільно включити шість взаємопов'язаних інформаційних контурів: ідентифікаційний, планово-фінансовий, процедурний, контур життєвого циклу предмета закупівлі, ризиковий та контур цифрового аудиторського сліду. Кожний із них відображає окремий аспект документування предмета оборонної закупівлі, проте лише їх інтеграція забезпечує формування єдиного інформаційного середовища, необхідного для управління, внутрішнього контролю, внутрішнього аудиту та державного фінансового контролю.

Запропоновані інформаційні контури не є додатковими етапами закупівельного процесу чи новими документами, які потребують окремого ведення. Вони визначають лише логіку автоматизованого групування вже наявних даних, що формуються в ІТС «Prozorro», облікових, складських, логістичних, експлуатаційних та контрольних системах. Відповідно, запровадження Аналітичної картки не збільшуватиме обсяг ручних операцій або ускладнюватиме процедуру закупівлі, а, навпаки, має зменшити повторне введення даних, їх дублювання та необхідність пошуку інформації в різних джерелах.

Таблиця 1. Інформаційні контури Аналітичної картки предмета оборонної закупівлі

№ п/п	Інформаційний контур	Основний зміст	Призначення у системі документування
1	Ідентифікаційний контур	Ідентифікатор закупівлі, предмет закупівлі, код CPV, категорія предмета закупівлі (товар, роботи, послуги), замовник, відповідальний підрозділ	Забезпечує однозначну ідентифікацію предмета оборонної закупівлі та взаємозв'язок усіх документованих даних
2	Планово-фінансовий контур	Обґрунтування потреби, бюджетна програма, очікувана вартість, джерела фінансування, строки закупівлі	Характеризує планування закупівлі та забезпечує оцінювання обґрунтованості прийнятих управлінських рішень
3	Процедурний контур	Вид процедури закупівлі, перебіг закупівлі, учасники, договір, зміни договору, виконання договору	Відображає результати проведення закупівлі та виконання договірних зобов'язань
4	Контур життєвого циклу предмета закупівлі	Постачання, введення в експлуатацію, використання, технічне обслуговування, модернізація, ремонт, списання (утилізація)	Забезпечує інформаційну простежуваність предмета закупівлі протягом усього життєвого циклу
5	Контур ризик-орієнтованого контролю	Ризик-індикатори, інтегральний рівень ризику, група ризику, рекомендовані контрольні заходи	Формує інформаційну основу для ризик-орієнтованого державного фінансового контролю
6	Контур цифрового аудиторського сліду	Електронні документи, журнал змін, електронні підписи, часові позначки, результати контрольних заходів, відповідальні особи	Забезпечує документальне підтвердження всіх дій із предметом закупівлі, формування доказової бази та повну інформаційну простежуваність

Джерело: запропоновано авторами

Запропоновані інформаційні контури Аналітичної картки побудовані за принципом послідовного накопичення інформації про предмет оборонної закупівлі. На відміну від існуючих документів, які відображають окремі етапи закупівельної діяльності, Аналітична картка інтегрує відомості про планування, проведення закупівлі, виконання договору, життєвий цикл предмета закупівлі, ризик-індикатори та цифровий аудиторський слід у межах єдиного інформаційного

документа. Такий підхід забезпечує інформаційну простежуваність предмета закупівлі та створює основу для автоматизованого формування Реєстру предметів оборонних закупівель.

Після визначення інформаційних контурів виникає питання щодо механізму формування Аналітичної картки. На відміну від традиційних документів, які заповнюються користувачем вручну, запропонована модель передбачає її переважно автоматизоване формування шляхом інтеграції даних з ІТС «Prozorro», бухгалтерських, складських, логістичних та інших інформаційних систем замовника. Це забезпечує реалізацію принципу однократного введення даних, мінімізує дублювання інформації та зменшує ризик технічних помилок.

Основним ідентифікатором формування Аналітичної картки пропонується визначити ідентифікатор закупівлі (ID закупівлі), який присвоюється ІТС «Prozorro». Після реєстрації закупівлі система автоматично створює Аналітичну картку, яка в подальшому послідовно доповнюється новими інформаційними атрибутами відповідно до проходження предметом закупівлі окремих стадій його життєвого циклу. Таким чином реалізується принцип накопичувального документування, за якого кожна нова господарська операція, управлінське рішення або контрольна дія не формує окремий узагальнюючий документ, а доповнює вже створену Аналітичну картку новими даними.

Ключовою особливістю запропонованої моделі є використання динамічних інформаційних атрибутів. Якщо традиційні документи містять переважно фіксований набір реквізитів, що формується під час їх створення, то інформаційні атрибути Аналітичної картки автоматично накопичуються, оновлюються та доповнюються протягом усього життєвого циклу предмета оборонної закупівлі. Під інформаційним атрибутом у цьому дослідженні пропонується розуміти структурований елемент цифрової інформації, який характеризує певну властивість, стан або подію, пов'язану з предметом оборонної закупівлі, та змінюється відповідно до перебігу закупівельного процесу і подальшої експлуатації предмета закупівлі.

Використання динамічних інформаційних атрибутів забезпечує інформаційну простежуваність предмета оборонної закупівлі, тобто можливість відтворення повної історії його руху, пов'язаних із ним управлінських рішень, господарських операцій і контрольних заходів. Саме інформаційна простежуваність є основою формування цифрового аудиторського сліду, який акумулює документально підтверджені відомості про всі події, відповідальних осіб та електронні документи, пов'язані з конкретним предметом закупівлі. Такий підхід забезпечує безперервний цифровий супровід предмета оборонної закупівлі та створює інформаційну основу для підвищення ефективності ризик-орієнтованого державного фінансового контролю.

Побудова Аналітичної картки має ґрунтуватися на інформаційній простежуваності, однократності введення та послідовному накопиченні даних протягом усього життєвого циклу предмета закупівлі. Її наповнення доцільно здійснювати переважно автоматизовано шляхом інтеграції даних із закупівельних, облікових, логістичних та контрольних систем без їх дублювання. Включення ризик-індикаторів і фіксація всіх змін, подій та відповідальних осіб забезпечують формування цифрового аудиторського сліду та можливість використання накопиченої інформації для ризик-орієнтованого державного фінансового контролю.

Запропонований підхід до побудови Аналітичної картки передбачає, що її інформаційне наповнення здійснюється поетапно відповідно до проходження предметом оборонної закупівлі окремих стадій життєвого циклу. На кожній стадії автоматично або за результатами виконання відповідних операцій до картки додаються нові інформаційні атрибути, які не дублюють раніше сформовані дані, а розширюють інформаційний опис предмета закупівлі. Такий механізм забезпечує послідовне накопичення інформації, її актуалізацію та формування цілісного цифрового профілю предмета оборонної закупівлі. Узагальнену характеристику формування інформаційних атрибутів Аналітичної картки на різних стадіях життєвого циклу предмета оборонної закупівлі наведено в табл. 2.

Таблиця 2. Формування інформаційних атрибутів Аналітичної картки на різних стадіях життєвого циклу предмета оборонної закупівлі

Стадія життєвого циклу	Інформаційні атрибути, що формуються	Джерело інформації	Результат для контролю
Формування потреби	обґрунтування потреби; ініціатор; планова кількість; очікувана вартість	внутрішні документи; план закупівель	оцінка обґрунтованості потреби
Планування закупівлі	спосіб закупівлі; джерело фінансування; строки	річний план; ІТС «Prozorro»	контроль планування
Проведення закупівлі	процедура; учасники; переможець; договір; економія	ІТС «Prozorro»	контроль законності процедури
Виконання договору	акти; постачання; оплата; зміни договору	договір; бухгалтерський облік	контроль виконання договору
Введення в експлуатацію	дата введення; місце експлуатації; відповідальна особа	акти введення	контроль використання
Технічне обслуговування	вид ТО; дата; виконавець	експлуатаційні журнали	контроль технічного стану
Ремонт / модернізація	обсяг робіт; вартість; виконавець	акти виконаних робіт	контроль ефективності використання
Списання (утилізація)	причина; дата; спосіб списання	акти списання	завершення життєвого циклу

Джерело: запропоновано авторами

Варто зазначити, що інформаційні атрибути Аналітичної картки формуються не одночасно, а послідовно відповідно до проходження предметом оборонної закупівлі окремих стадій його життєвого циклу. Кожна наступна стадія не замінює вже накопичену інформацію, а доповнює її новими атрибутами, забезпечуючи безперервний інформаційний супровід предмета закупівлі. Саме така логіка формування Аналітичної картки створює передумови для автоматизованого накопичення цифрового аудиторського сліду та подальшого узагальнення інформації.

Запропонована Аналітична картка забезпечує накопичення, систематизацію та актуалізацію інформації щодо окремого предмета оборонної закупівлі протягом усього його життєвого циклу. Водночас для здійснення моніторингу, аналітичного опрацювання інформації, внутрішнього контролю, внутрішнього аудиту та державного фінансового контролю необхідною є не лише інформація щодо окремого предмета закупівлі, а й консолідовані дані про сукупність предметів оборонних закупівель.

З цією метою пропонується Реєстр предметів оборонних закупівель, який формується автоматично на основі інформаційних атрибутів Аналітичних карток. На відміну від традиційних реєстрів, він не потребує окремого ведення або ручного заповнення, а забезпечує автоматичне узагальнення актуальної інформації щодо всіх предметів оборонних закупівель станом на будь-який момент часу. Такий підхід забезпечує постійну актуальність даних, усуває їх дублювання та створює єдину інформаційну основу для пошуку, моніторингу, аналітичного опрацювання й ризик-орієнтованого відбору об'єктів контролю.

Формування Реєстру не передбачає створення єдиного загальнодоступного масиву всієї інформації про оборонні закупівлі. Доступ до його інформаційних атрибутів має бути диференційованим залежно від режиму інформації, функціональних повноважень користувача та службової необхідності. Відкриті дані можуть використовуватися у загальнодоступному сегменті, інформація з обмеженим доступом – у захищеному середовищі з відповідним розмежуванням прав, а відомості, що становлять державну таємницю – лише за наявності встановленого законодавством допуску і доступу та без їх передавання до відкритих сегментів системи.

Такий підхід дозволяє забезпечити інформаційну простежуваність предмета закупівлі протягом усього життєвого циклу без порушення встановленого режиму охорони інформації.

Концептуальну модель формування Аналітичної картки та Реєстру предметів оборонних закупівель наведено на рис. 1.

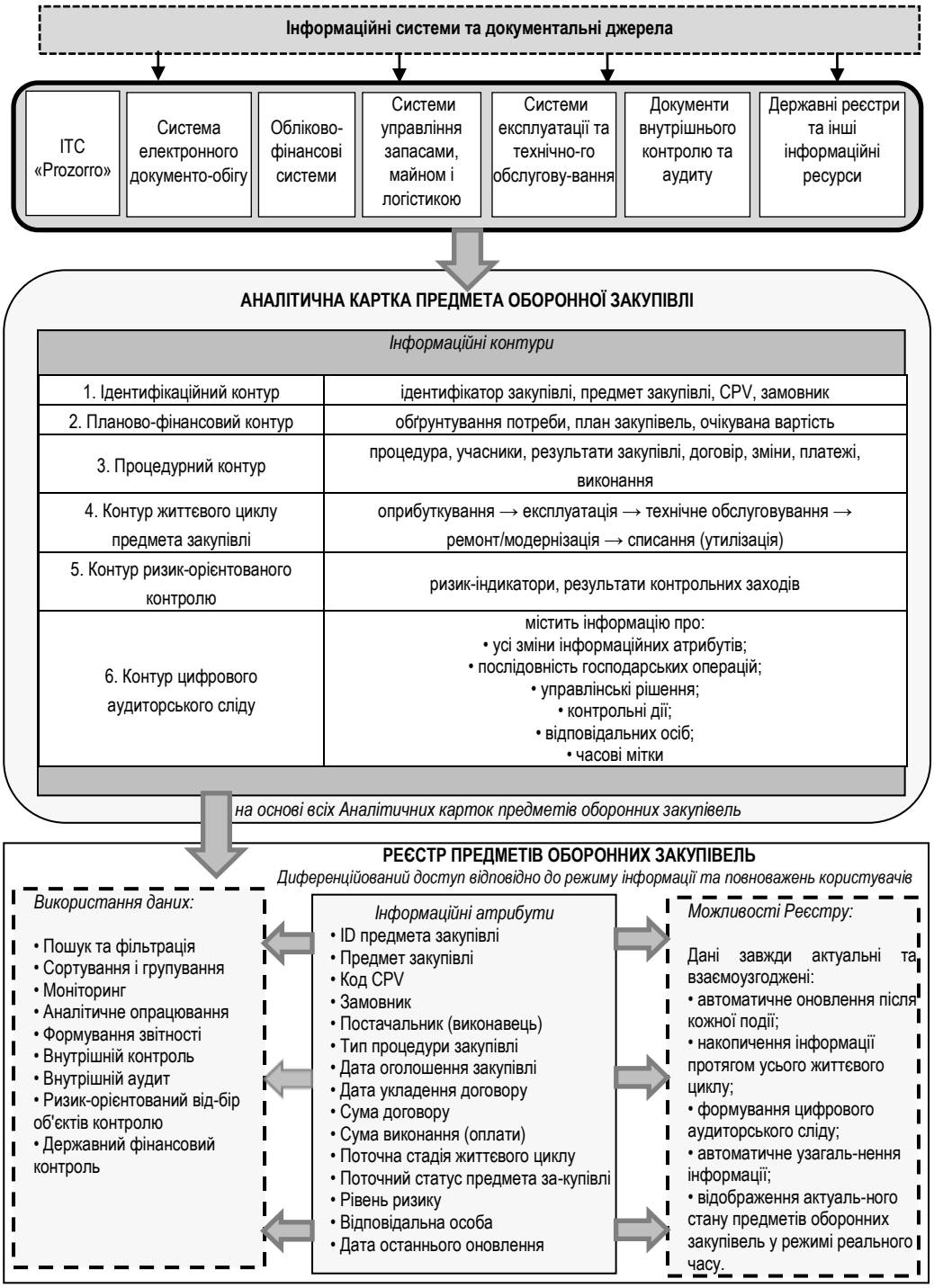

Рис. 1. Концептуальна модель формування Аналітичної картки та Реєстру предметів оборонних закупівель

Джерело: розроблено авторами

Концептуальна модель відображає логіку функціонування запропонованої системи документування предметів оборонних закупівель, відповідно до якої інформація автоматично надходить із взаємопов'язаних інформаційних систем і документальних джерел до Аналітичної картки предмета оборонної закупівлі.

Формування інформаційних атрибутів здійснюється послідовно відповідно до стадій життєвого циклу предмета закупівлі, забезпечуючи накопичення повної історії його руху від виникнення потреби до завершення експлуатації та списання.

Водночас Аналітична картка виступає не лише засобом накопичення інформації, а й основою для автоматичного формування цифрового аудиторського сліду, який забезпечує простежуваність усіх господарських операцій, управлінських рішень, змін реквізитів, відповідальних осіб і часових міток. Це створює інформаційну основу для здійснення контролю на будь-якому етапі життєвого циклу предмета оборонної закупівлі без необхідності додаткового пошуку та узагальнення інформації з різних джерел.

Автоматичне узагальнення інформаційних атрибутів усіх Аналітичних карток забезпечує формування Реєстру предметів оборонних закупівель, який у режимі реального часу відображає актуальний стан кожного предмета закупівлі та створює єдину інформаційну базу для моніторингу, аналітичного опрацювання, ризик-орієнтованого відбору об'єктів контролю, внутрішнього контролю, внутрішнього аудиту та державного фінансового контролю. Такий підхід забезпечує безперервність документування, інформаційну простежуваність усіх етапів життєвого циклу предметів оборонних закупівель та підвищує якість інформаційного забезпечення контрольної діяльності.

Для перевірки практичної придатності запропонованої концептуальної моделі проведено її пілотну апробацію на масиві відкритих даних реальної оборонної закупівлі, інформація про яку оприлюднена в ІТС «Prozorro». Як об’єкт апробації обрано закупівлю UA-2025-06-26-011842-a, здійснену ДП Міністерства оборони України «Державний оператор тилу», предметом якої були навушники спеціальні (ДК 021:2015 – 35810000-5 «Індивідуальне обмундирування») у кількості 20 000 шт. Очікувана вартість закупівлі становила 318,0 млн грн без ПДВ. За її результатами з ТОВ «МІК» укладено державний контракт (договір) № 681/07-25-РМ від 04.08.2025 на суму 317,5 млн грн без ПДВ.

Апробацію здійснено шляхом перенесення доступних у відкритих інформаційних джерелах відомостей про зазначену закупівлю до структури запропонованої Аналітичної картки предмета оборонної закупівлі. Це дозволило простежити можливість послідовного формування інформаційних атрибутів за окремими інформаційними контурами без їх повторного ручного введення. Результати апробації наведено в табл. 3.

Проведена апробація засвідчила практичну придатність запропонованого підходу до структурованого формування інформаційних контурів Аналітичної картки на основі відкритих даних ІТС «Prozorro». Встановлено, що наявна інформація дозволяє сформувати ідентифікаційний, планово-фінансовий, процедурний і ризиковий контури, а також окремі елементи цифрового аудиторського сліду, що підтверджує можливість їх подальшого автоматизованого формування. Водночас відкриті дані не містять повної інформації про подальший рух предмета закупівлі після виконання договору – його оприбуткування, експлуатацію, переміщення, технічне обслуговування, ремонт, модернізацію та списання. Ці відомості необхідні для контролю фактичного використання придбаного майна, оцінювання його стану, витрат протягом життєвого циклу та ефективності використання бюджетних коштів.

Отже, результати пілотної апробації підтвердили можливість структурованого формування інформаційних контурів Аналітичної картки на основі наявних цифрових даних та визначили передумови подальшої автоматизації цього процесу. Водночас для забезпечення повної інформаційної простежуваності предмета оборонної закупівлі протягом усього його життєвого циклу необхідна інтеграція ІТС «Prozorro» з внутрішніми системами бухгалтерського і складського обліку, управління майном, логістики, експлуатації та електронного документообігу державного замовника.

Технічну інтеграцію Аналітичної картки доцільно будувати за принципом однократного

формування інформації в системі-першоджерелі з подальшим автоматизованим використанням через API або захищений інтеграційний шлюз. Дані можуть надходити з ІТС «Prozorro», систем електронного документообігу, бухгалтерського і складського обліку, управління майном, логістики, експлуатації та державних інформаційних ресурсів. Аналітична картка при цьому не повинна дублювати первинні масиви даних, а має акумулювати необхідні інформаційні атрибути із зазначенням їх джерела. Наскрізний зв'язок інформації забезпечується використанням ідентифікатора закупівлі, договору, об'єкта обліку та інших внутрішніх ідентифікаторів.

Таблиця 3. Пілотна апробація Аналітичної картки предмета оборонної закупівлі на даних закупівлі UA-2025-06-26-011842-a

Інформаційний контур	Інформаційні атрибути, встановлені за результатами апробації	Інформаційний результат для державного фінансового контролю
1	2	3
Ідентифікаційний	ID закупівлі UA-2025-06-26-011842-a; замовник – ДП МОУ «Державний оператор тилу»; предмет закупівлі – навушники спеціальні; код ДК 021:2015 – 35810000-5; кількість – 20 000 шт.	Однозначна ідентифікація предмета закупівлі та пов'язаних з ним документів і подій
Планово-фінансовий	Очікувана вартість – 318,0 млн грн без ПДВ; вартість укладеного договору – 317,5 млн грн без ПДВ	Можливість зіставлення планових і фактичних вартісних параметрів закупівлі та оцінювання їх змін
Процедурний	Оприлюднення закупівлі – 26.06.2025; постачальник – ТОВ «МІК»; державний контракт (договір) № 681/07-25-РМ від 04.08.2025; сума договору – 317,5 млн грн без ПДВ	Формування хронології проведення закупівлі, визначення постачальника та документування результатів укладення договору
Контур життєвого циклу предмета закупівлі	Відомості щодо фактичного оприбуткування, введення в експлуатацію, місця використання, технічного обслуговування, ремонту, модернізації та списання у відкритій частині ІТС «Prozorro» відсутні	Виявлено необхідність інтеграції Аналітичної картки із системами бухгалтерського і складського обліку, управління майном, логістики та експлуатації для забезпечення повної простежуваності предмета закупівлі
Контур ризик-орієнтованого контролю	Щодо закупівлі здійснювався моніторинг Державною аудиторською службою України UA-M-2025-07-28-000058; за результатами моніторингу порушень не встановлено	Забезпечення можливості інтегрування результатів державного фінансового контролю до інформаційного профілю конкретного предмета закупівлі
Контур цифрового аудиторського сліду	Ідентифікатор закупівлі; дати оприлюднення закупівлі, початку моніторингу та укладення договору; електронні документи закупівлі; відомості про замовника, постачальника, договір і результати контрольних дій	Забезпечення відтворення хронології документально підтверджених подій, управлінських рішень і контрольних процедур щодо предмета закупівлі

Джерело: сформовано авторами за даними ІТС «Prozorro» [13]

З огляду на специфіку оборонних закупівель інтеграція має враховувати режим доступу до інформації. Відкриті дані можуть використовуватися без додаткових обмежень, тоді як службова та інша інформація з обмеженим доступом повинна оброблятися лише в захищеному середовищі й бути доступною авторизованим користувачам відповідно до їх повноважень; інформація, що становить державну таємницю, не повинна передаватися до відкритих сегментів. Обов'язковими є розмежування прав доступу, автентифікація, захист даних під час передавання і зберігання, журналювання дій та збереження історії змін.

Висновки і перспективи.

У результаті проведеного дослідження обґрунтовано необхідність переходу від документування окремих процедур оборонних закупівель до формування цілісної системи документування предметів оборонних закупівель протягом усього їх життєвого циклу. Встановлено, що існуюча система документування не забезпечує комплексного накопичення інформації, її інформаційної простежуваності, автоматизованого узагальнення та ефективного використання для

потреб державного фінансового контролю.

Запропоновано систему документування предметів оборонних закупівель, основу якої становлять Аналітична картка предмета оборонної закупівлі та Реєстр предметів оборонних закупівель як взаємопов'язані узагальнюючі документи, що автоматично формуються за ідентифікатором закупівлі на основі інтеграції даних із взаємопов'язаних інформаційних систем і документальних джерел. Запропонований підхід забезпечує безперервне накопичення, систематизацію, актуалізацію та узагальнення інформації відповідно до стадій життєвого циклу предмета закупівлі, формування цифрового аудиторського сліду та створення єдиного інформаційного простору для здійснення контрольних процедур.

Обґрунтовано, що автоматизоване формування Реєстру предметів оборонних закупівель забезпечує консолідацію актуальної інформації щодо всіх предметів закупівель у режимі реального часу, створює умови для оперативного пошуку, моніторингу, аналітичного опрацювання, ризик-орієнтованого відбору об'єктів контролю та прийняття обґрунтованих управлінських рішень без дублювання інформації й додаткового ведення окремих документів.

Перспективним напрямом подальших досліджень є методичне наповнення ризикового контуру Аналітичної картки шляхом розроблення системи кількісних ризик-індикаторів, алгоритмів їх автоматизованого оцінювання та критеріїв визначення інтегрального рівня ризику. До інформаційної бази такого аналізу доцільно включати відхилення закупівельної ціни від ринкових орієнтирів, рівень конкуренції, цінові пропозиції учасників, зміни умов договору, результати попередніх контрольних заходів та інформацію про добросовісність постачальників. Інтеграція цих показників в Аналітичну картку та Реєстр створить основу для автоматизованого ранжування об’єктів контролю за рівнем ризику та їх ризик-орієнтованого відбору.

Практичне значення запропонованої системи полягає у створенні методичної основи для цифрової трансформації документування оборонних закупівель, підвищенні інформаційної прозорості закупівельної діяльності, забезпеченні інформаційної простежуваності предметів закупівель протягом усього їх життєвого циклу та підвищенні дієвості внутрішнього контролю, внутрішнього аудиту й державного фінансового контролю завдяки автоматизованому формуванню актуальної, взаємоузгодженої та консолідованої інформації.

Список використаних джерел:

1. Матвіюк М. Теоретико-правові аспекти закупівель товарів, робіт та послуг для потреб оборони. *Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки*. 2016. № 3(1). С. 185-188. URL: https://journals.khnu.km.ua/vestnik/pdf/ekon/pdfbase/2016/VKNU-ES-2016-N3-Volume1_236.pdf.

2. Голота О., Титковський О. Механізм застосування критеріїв і показників оцінювання функціонування системи закупівель Міністерства оборони та Збройних Сил України в умовах воєнного стану. *Інвестиції: практика та досвід*. 2024. №2. С. 193-199. DOI: https://doi.org/10.32702/2306-6814.2024.2.193

3. Запорожець С., Жежерун Ю., Зелений П., Колесник В., Британ Д., Заєць М. Трансформація системи оборонних закупівель під впливом потреб воєнного стану. *Випробування та сертифікація*. 2023. № 2. С. 82-96. DOI: https://doi.org/10.37701/ts.02.2023.10

4. Череватий Т. В. Ефективність публічних та оборонних закупівель в Україні: реалії та шляхи оптимізації. *Modern economics*. 2024. №43. С. 151-159. DOI: https://doi.org/10.31521/modecon.V43(2024)-20

5. Андрійко О., Завальна Ж. Контроль за виконанням договорів про оборонні закупівлі в умовах правового режиму воєнного стану в Україні. *Правова держава*. 2023. Вип. 34. С. 337-347. DOI: https://doi.org/10.33663/1563-3349-2023-34-337-347

6. Луцик Ю., Череватий Т., Кравчук Ю. Роль і місце внутрішнього контролю та внутрішнього аудиту в процесі здійснення оборонних закупівель. *Modern economics*. 2024. № 43. С. 51-56. DOI: https://doi.org/10.31521/modecon.V43(2024)-07

7. Буряк М. Корупційні ризики в державних оборонних закупівлях: шляхи мінімізації. *Юридичний часопис Національної академії внутрішніх справ*. 2019. № 2. С. 103-115. URL: https://surl.li/ufqchi

8. Гресь О. М. Корупційні ризики під час здійснення оборонних закупівель. *Інформація і право*. 2021. № 1. С. 128-133. DOI: https://doi.org/10.37750/2616-6798.2021.1(36).238193

9. Легка О. Вплив корупційних ризиків на трансформацію оборонних закупівель в Україні. *Правова*

позиція. 2024. № 1. С. 64-68. DOI: https://doi.org/10.32782/2521-6473.2024-1.12

10. Мірошник М., Шевчук А., Пікуль Р., Абрамов А. Корупційні ризики в сучасній системи публічних та оборонних закупівель. *Міжнародний науковий журнал «Інтернаука»*. 2024. № 4. С. 74-79. DOI: https://doi.org/10.25313/2520-2057-2024-4-9832

11. Малахов Г. Проблеми реалізації антикорупційної стратегії у сфері оборонних закупівель. *Інформація і право*. 2025. № 1. С. 132-140. DOI: https://doi.org/10.37750/2616-6798.2025.1(52).324717

12. Коропатнік І., Карелін В. До питання протидії корупції в системі оборонних закупівель у Міністерстві оборони України. *Міжнародний науковий журнал «Інтернаука». Серія: Юридичні науки*. 2023. № 5. С. 58-64. DOI: https://doi.org/10.25313/2520-2308-2023-5-8891

13. ІТС «Prozorro». Навушники спеціальні. URL: https://prozorro.gov.ua/uk/tender/UA-2025-06-26-011842-a ; Договір. URL: https://prozorro.gov.ua/uk/contract/UA-2025-06-26-011842-a-b1

Статтю отримано: 25.07.2026 / Рецензування 10.09.2026 / Прийнято до друку: 30.10.2026

Nataliya Zdyrko
Doctor of Economics, Professor,
Professor at the Department of Analysis and Audit
Vinnytsia National Agrarian University
Vinnytsia, Ukraine
E-mail: Zdyrko_ng@i.ua
ORCID: 0000-0001-5968-3502
Artur Pylypchak
PhD Student
Vinnytsia National Agrarian University
Vinnytsia, Ukraine
E-mail: arturpylypchak@gmail.com
ORCID: 0009-0004-2989-9301

PECULIARITIES OF DOCUMENTING DEFENCE PROCUREMENT IN THE INFORMATION SUPPORT SYSTEM FOR STATE FINANCIAL CONTROL

Abstract

Introduction. *The fragmentation of defence procurement documentation, the dispersion of information across different information systems, and the lack of its integrated consolidation throughout the life cycle of procurement items necessitate improvements in the information support for state financial control.*

Methods. *The methodological basis of the study comprises systemic and process approaches. Methods of analysis and synthesis, systematisation and classification, structural and logical analysis, modelling, graphical representation, and generalisation were applied to substantiate the conceptual model of defence procurement documentation and determine the mechanism for forming its information components.*

Results. *The conceptual foundations for establishing a system of defence procurement documentation based on the continuous accumulation and automated consolidation of information throughout the life cycle of procurement items have been substantiated. An Analytical Card of a Defence Procurement Item, comprising six interconnected information components, and a Register of Defence Procurement Items have been proposed. A conceptual model for their automated formation through the integration of data from interconnected information systems and documentary sources has been developed to ensure information traceability and the creation of a digital audit trail. The proposed model was pilot-tested using publicly available data from the Prozorro electronic procurement system. The results confirmed the feasibility of forming individual information components and demonstrated the need for integration with the contracting authority's internal information systems.*

Discussion. *Further research should focus on developing methodological approaches to the quantitative assessment of defence procurement risks, establishing a system of risk indicators, and designing algorithms for the automated determination of risk levels to support risk-based state financial control.*

Keywords: *defence procurement, documentation, state financial control, Analytical Card, Register of Defence Procurement Items, digital audit trail, information traceability.*

References

1. Matviiuk, M. (2016). Teoretyko-pravovi aspekty zakupivel tovariv, robit ta posluh dlia potreb oborony [Theoretical and legal aspects of procurement of goods, works and services for defence needs]. *Visnyk Khmelnytskoho natsionalnoho universytetu. Ekonomichni nauky*. 3(1), 185–188. https://journals.khnu.km.ua/vestnik/pdf/ekon/pdfbase/2016/VKNU-ES-2016-N3-Volume1_236.pdf

2. Holota, O., & Tytkovskyi, O. (2024). Mekhanizm zastosuvannia kryteriiv i pokaznykiv otsiniuvannia funktsionuvannia systemy zakupivel Ministerstva oborony ta Zbroinykh Syl Ukrainy v umovakh voiennoho stanu [Mechanism for applying criteria and indicators to evaluate the procurement system of the Ministry of Defence and Armed Forces of Ukraine under martial law]. *Investytsii: praktyka ta dosvid*. 2, 193–199. https://doi.org/10.32702/2306-6814.2024.2.193

3. Zaporozhets, S., Zhezherun, Yu., Zelenyi, P., Kolesnyk, V., Brytov, D., & Zaiets, M. (2023). Transformatsiia systemy oboronnykh zakupivel pid vplyvom potreb voiennoho stanu [Transformation of the defence procurement system under the influence of martial law needs]. *Vyprobuvannia ta sertyfikatsiia*. 2, 82–96. https://doi.org/10.37701/ts.02.2023.10

4. Cherevatyi, T. V. (2024). Efektyvnist publichnykh ta oboronnykh zakupivel v Ukraini: realii ta shliakhy optymizatsii [Efficiency of public and defence procurement in Ukraine: realities and ways of optimization]. *Modern Economics*. 43, 151–159. https://doi.org/10.31521/modecon.V43(2024)-20

5. Andriiko, O., & Zavalna, Zh. (2023). Kontrol za vykonanniam dohovoriv pro oboronni zakupivli v umovakh pravovoho rezhymu voiennoho stanu v Ukraini [Control over the performance of defence procurement contracts under martial law in Ukraine]. *Pravova derzhava*. 34, 337–347. https://doi.org/10.33663/1563-3349-2023-34-337-347

6. Lutsyk, Yu., Cherevatyi, T., & Kravchuk, Yu. (2024). Rol i mistse vnutrishnoho kontroliu ta vnutrishnoho audytu v protsesi zdiisnennia oboronnykh zakupivel [Role and place of internal control and internal audit in defence procurement]. *Modern Economics*. 43, 51–56. https://doi.org/10.31521/modecon.V43(2024)-07

7. Buriak, M. (2019). Koruptsiini ryzyky v derzhavnykh oboronnykh zakupivliakh: shliakhy minimizatsii [Corruption risks in state defence procurement: ways of minimization]. *Yurydychnyi chasopys Natsionalnoi akademii vnutrishnikh sprav*. 2, 103–115. https://surl.li/ufqchi

8. Hres, O. M. (2021). Koruptsiini ryzyky pid chas zdiisnennia oboronnykh zakupivel [Corruption risks in defence procurement]. *Informatsiia i pravo*. 1, 128–133. https://doi.org/10.37750/2616-6798.2021.1(36).238193

9. Lehka, O. (2024). Vplyv koruptsiinykh ryzykiv na transformatsiiu oboronnykh zakupivel v Ukraini [The impact of corruption risks on the transformation of defence procurement in Ukraine]. *Pravova pozytsiia*. 1, 64–68. https://doi.org/10.32782/2521-6473.2024-1.12

10. Miroshnyk, M., Shevchuk, A., Pikul, R., & Abramov, A. (2024). Koruptsiini ryzyky v suchasnii systemy publichnykh ta oboronnykh zakupivel [Corruption risks in the modern system of public and defence procurement]. *Mizhnarodnyi naukovyi zhurnal «Internauka»*. 4, 74–79. https://doi.org/10.25313/2520-2057-2024-4-9832

11. Malakhov, H. (2025). Problemy realizatsii antykoruptsiinoi stratehii u sferi oboronnykh zakupivel [Problems of implementing the anti-corruption strategy in defence procurement]. *Informatsiia i pravo*. 1, 132–140. https://doi.org/10.37750/2616-6798.2025.1(52).324717

12. Koropatnik, I., & Karelin, V. (2023). Do pytannia protydii koruptsii v systemi oboronnykh zakupivel u Ministerstvi oborony Ukrainy [On counteracting corruption in the defence procurement system of the Ministry of Defence of Ukraine]. *Mizhnarodnyi naukovyi zhurnal «Internauka». Seriia: Yurydychni nauky*. 5, 58–64. https://doi.org/10.25313/2520-2308-2023-5-8891

13. ITS «Prozorro». (n.d.). Navushnyky spetsialni (zakupivlia UA-2025-06-26-011842-a) [Special headphones (procurement UA-2025-06-26-011842-a)]. *Prozorro*. https://prozorro.gov.ua/uk/tender/UA-2025-06-26-011842-a

Received: 07.25.2026 / Review 09.10.2026 / Accepted 10.30.2026